

SUB-VERSIÓ LA CASA COM A ARQUETIP

PRESENTACIÓ

A partir dels conceptes i reflexions que suggereix l'obra de Manel Margalef, els infants (3-7 anys) desenvolupen un procés de creació per projectar una casa i l'univers on s'inscriu.

La cultura d'allò quotidià ocupa un lloc central en la conformació del marc físic de l'home. El territori íntim i privat s'acull als aspectes més integradors del col·lectiu humà. (...) La casa es converteix en la metàfora del nostre particular univers, com diria Bachelard. Un microcosmos dins del gran macrocosmos urbà, d'aquest extens i dinàmic espai públic occidental.

Manel Margalef

DADES D'INTERÈS

- **Activitat:** Visita dinamitzada.
- **Exposició:** SUB-VERSIÓ de Manel Margalef.
- **Data:** Fins 9 de gener de 2016.
- **Públic:** Alumnes d'educació infantil i primer cicle de primària (3-7anys)
- **Durada:** 90-120'
- **Capacitat:** Fins a 12 infants.

INTRODUCCIÓ A L'EXPOSICIÓ SUB-VERSIÓ de Manel Margalef.

Manel Margalef (Amposta, 1963) és potser l'artista de Terres de l'Ebre amb més reconeixement i trajectòria. Coetani i company de Carles Guerra, ha estat implicat en moltes de les iniciatives culturals del territori, algunes sorgides des de l'Espai d'Arts Visuals quan encara no era Lo Pati: actualment és director de la BIAM - Biennal d'Art Ciutat d'Amposta -on va guanyar el primer premi en la segona edició, el 1991-, artista i professor a l'Escola d'Art de Tarragona i professor associat al departament de Pedagogia de la URV.

Llicenciat en Belles Arts i en Història de l'Art per la Universitat de Barcelona i doctor en Belles Arts per la mateixa Universitat.

Des dels seus inicis el 1990 ha exposat individual o col·lectivament en espais com Tinglado 2 o el Museu d'Art Modern de Tarragona; les galeries Cánem, Forvm, Fúcares o Senda; lo Museu

d'Art de Girona, MAC Mataró o Reina Sofia; i ha estat present en diverses edicions d'ARCO, Art Forum Berlin o Arte Lisboa.

SUB-VERSIÓ és la darrera obra de Manel Margalef, una obra en format d'instal·lació.

La coherència temàtica i formal de Manel Margalef és patent a tota la seva trajectòria artística, ja que bona part, l'ha dedicat a l'habitatge. L'habitatge, com a emblema de l'espai privat, però paradoxalment, com a resultat d'una realitat econòmica, política i social que no podem obviar. D'aquí que les seves obres són un retrat de la vida privada i, alhora, de la realitat de cada moment.

En aquest sentit i malgrat els canvis que s'han produït en el context socioeconòmic, **Sub-versió** (2015) segueix el camí conceptual i formal que va iniciar a **En venda** (2006).

És, sobretot en aquestes dues obres, on l'artista ampostí se serveix de l'habitatge per confrontar l'individu amb l'entorn social i l'entorn natural.

No obstant això, La relació que establim amb l'habitatge avui dia, poc té a veure amb la de l'any 2006, i mentre a **En venda**, l'habitatge i la vida privada eren víctimes de l'especulació urbanística, a **Sub-versió** ho són de les repercussions de l'esclat de la bombolla immobiliària.

Davant d'aquests fets, el posicionament de Manel Margalef és clar, compromís. Compromís econòmic, polític, social i amb l'entorn natural. Un compromís què, sense deixar d'assenyalar els màxims responsables, ell mateix assumeix, com a subjecte i com a creador, i que alhora fa extensiu al públic que visita la seva exposició, doncs **SUB-VERSIÓ** és una instal·lació i com a tal, ens proposa una experiència, on el públic deixa de ser públic per esdevenir actor (del llatí *actor* "que fa, que actua").

Una experiència què, com no pot ser d'una altra manera, ens interroga sobre el nostre entorn immediat; com a subjectes i com a col·lectiu social, aprofundint en qüestions com l'arquitectura, l'habitatge i l'espai privat dins el context de la crisi econòmica que va desencadenar la bombolla immobiliària i que incorpora al seu ideari artístic noves realitats i, per tant, nous conceptes com són; els desnonaments o la pobresa energètica, conceptes què, malauradament, també s'han incorporat al nostre vocabulari quotidià.

A **SUB-VERSIÓ**, Manel Margalef, ens presenta la seva vessant més combativa, en un moment en què, com molts de nosaltres, s'indigna davant el paisatge desolat que ha esdevingut la nostra realitat.

SUB-VERSIÓ és una obra on se'ns convida a reflexionar sobre les pròpies responsabilitats; les del passat però també les del present. Doncs el món serà el resultat dels nostres actes presents. ***L'escenografia està servida, tan sols falten els actors.***

ACTIVITAT

L'activitat que proposem per als alumnes d'infantil i primer cicle de primària consta de tres parts, organitzades en; una activitat prèvia, una activitat durant la visita dinamitzada i una activitat posterior. La primera i la tercera estan pensades per a realitzar-se a l'aula.

1. **Activitat prèvia**, a realitzar a l'aula.

L'arquetip casa. Cada infant dibuixa una casa a partir del conte *El noiet i la casona* de Mercè Rodoreda.

2. **Activitat durant la visita dinamitzada**, a realitzar al Centre.

La casa refugi. A partir de l'obra de Manel Margalef, l'infant imagina i projecta, en format maqueta, l'interior de la casa dibuixada.

Activitat posterior, a realitzar a l'aula.

3. **Microcosmos.** Els infants creen un gran mapa on ubiquen les cases que han projectat.

OBJECTIUS

- Saber de què parlem quan parlem d'art contemporani.
- Saber que és una instal·lació artística i quina relació estableix amb el públic.
- Conèixer l'artista ampostí i la seva obra.
- Aprendre a interpretar una instal·lació artística.
- Saber que s'amaga darrera el concepte casa.
- Aprendre a projectar un espai.

CONTINGUTS

- L'art contemporani i les instal·lacions
- Manel Margalef i la seva obra.
- Sub-versió, la casa després de l'esclat de la bombolla immobiliària.
- La casa, des de l'època primitiva fins als nostres dies.
- La casa com a projecte existencial, la casa que es fa i es refà.

METODOLOGIA

1. **Activitat prèvia**, a realitzar a l'aula.

L'arquetip casa. A partir de la lectura del conte *El noiet i la casona* de Mercè Rodoreda es proposa als infants de dibuixar una casa.

El dibuix es farà en un suport de paper gruixut proporcionat pel centre i s'haurà de dur a la visita de l'exposició per continuar desenvolupant l'activitat.

2. **Activitat durant la visita dinamitzada**, a realitzar al Centre.

La casa refugi. A partir de l'obra de Manel Margalef, l'infant imagina i projecta, en format maqueta, l'interior de la casa dibuixada.

L'activitat comença amb una visita guiada per l'exposició de Manel Margalef, on s'estimula la participació dels infants tot introduint alguns dels conceptes i reflexions que ens suggereix la seva obra.

A partir dels conceptes i reflexions que proposa l'obra de Manel Margalef, l'infant imagina i projecta, en format maqueta, l'interior de la casa que ha dibuixat.

L'interior de la casa es projectarà, en format maqueta, i per fer-ho, cada alumne disposarà d'un paper gruixut on organitzar els elements que configuraran l'espai. Els elements a organitzar seran; un element central (una xemeneia primitiva a personalitzar) i 5 blocs de construcció amb acabat negre i verd pissarra que els infants podran caracteritzar amb guixos de colors.

L'elecció dels elements, les seves característiques i la seva organització a l'espai, ens proporcionarà un peculiar retrat de l'infant.

En acabar, es fotografiaran les maquetes i les fotos passaran a formar part del registre d'activitats.

Posteriorment, cada infant resseguirà el contorn dels blocs de la seva maqueta per fixar l'organització de l'espai al paper gruixut, fent de la maqueta un plànol.

3. **Activitat posterior**, a realitzar a l'aula.

Microcosmos al macrocosmos. Creació d'un gran mapa on s'ubiquen les cases projectades pels infants.

A partir dels plànols resultat de l'activitat al Centre, els infants retallen el contorn de la casa que han projectat i la ubiquen a l'espai (gran superfície vertical o horitzontal).

On s'ubiquen les diferents cases, la relació que s'estableix entre elles i com s'inscriuen al paisatge, seran motiu de reflexió i debat.

MATERIAL DE SUPORT

- **Activitat prèvia:**
 - El text *El noiet i la casona* de Mercè Rodoreda.
 - 1 full de paper gruixut per a cada alumne.
 - Catàlegs de les exposicions prèvies de Manel Margalef.
 - Catàleg de l'exposició SUB-VERSIÓ de Manel Margalef.
- **Activitat durant la visita dinamitzada:**
 - 1 full de paper gruixut amb el perímetre de l'espai a projectar per a cada alumne.
 - 1 xemeneia i 5 blocs de fusta en acabat negre o verd pissarra per a cada alumne.
 - Guixos de colors.
 - Llapis de colors per dibuixar el plànol.
- **Activitat posterior**, a realitzar a l'aula.
 - Els plànols de les cases projectades pels alumnes.

BIBLIOGRAFIA

- L'art contemporani i les instal·lacions:
 - A.M. Guasch, *El arte último del S. XX. Del posminimalismo a lo multicultural*. Edt. Alianza Forma.
- Manel Margalef i la seva obra.
 - Catàlegs de les exposicions prèvies de Manel Margalef.

- Sub-versió, la casa després de l'esclat de la bombolla immobiliària.
 - Catàleg de l'exposició *SUB-VERSIÓ* de Manel Margalef.
- La casa, des de l'època primitiva fins als nostres dies:
 - G. Bachelard, *La poètica del espació*. Edt. Fondo de cultura econòmica.
- La casa com a projecte existencial, la casa que es fa i es refà i la seva relació amb l'entorn.
 - K. Framptom, *Historia crítica de la arquitectura moderna*. Edt. Gustavo Gili.
 - F. Ching, *Arquitectura: Forma, espacio y orden*. Edt. Gustavo Gili.
 - R. Rogers, *Ciudades para un pequeño planeta*. Edt. Gustavo Gili.

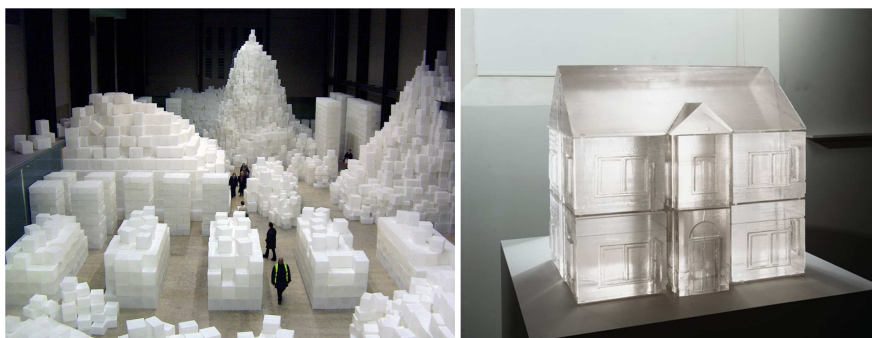
REFERENTS VISUALS

Siah Armajani

Miquel Navarro

Rachel Wihteread

www.lopati.cateducatives@lopati.cattwitter.com/centreartlopatifacebook.com/centreartlopati

ENLLAÇOS D'INTERÈS

- <http://www.manelmargalef.com/>
- <https://www.facebook.com/margalefmanel/>
- <http://www.lopatis.cat/ca/activitats/exposicions/manel-margalef-sub-versio/252/>
- <http://surtdecasa.cat/ebre/agenda/exposicio-sub-versio-de-manel-margalef>
- <http://surtdecasa.cat/ebre/arts/manel-margalef-la-caiguda-de-l-imperi-de-l-opulencia>
- <http://www.naciodigital.cat/delcamp/ebrediari/generapdf.php?id=5043>

